

Schriftelijke verantwoording Besluitvormingscommissie

Voor en tijdens het congres speelt de besluitvormingscommissie een belangrijke rol. De Besluitvormingscommissie bewaakt bijvoorbeeld de besluitvorming, toetst moties en amendementen aan het Huishoudelijk Reglement en bewaakt de uitvoering van besluiten van het congres door het Landelijk Bestuur. Ook is de commissie belast met de adviserende rol richting het Landelijk Bestuur als het gaat om besluitvorming, en houdt de commissie toezicht op het tijdig publiceren van congresstukken.

Beleidskader voor meer uniformiteit in besluiten

De formele procedure rondom het indienen van moties en amendementen staat beschreven in het Huishoudelijk Reglement. In de praktijk bestaat echter nog wel eens ruimte voor interpretatie. Daarom heeft de Besluitvormingscommissie verschillende zaken vastgelegd in een beleidskader. Dit beleidskader werkt de formele procedure verder uit in praktische stappen die genomen moeten worden voordat gesproken kan worden van een geldige en geaccepteerde motie of amendement. Ook staat in dit beleidskader welke zaken leiden tot een herstelbaar verzuim of een niet-herstelbaar verzuim. Zo wil de Besluitvormingscommissie ook transparant maken welke keuzes zij maakt bij de acceptatie van moties/amendementen. De Besluitvormingscommissie is voornemens om dit beleidskader zo snel mogelijk te publiceren op de website.

Digitaal stemmen: Op weg naar het Congres van de Toekomst.

In de afgelopen jaren is de Besluitvormingscommissie nauw betrokken geweest bij het ontwikkelen van een nieuw e-votingsysteem via MijnD66. Door middel van dit systeem kunnen eenvoudig moties en amendementen worden ingediend en benodigde ondersteuningsverklaringen worden verzameld.

Dankzij de coronanoodwet konden we de afgelopen jaren digitaal stemmen, maar het Huishoudelijk Reglement biedt hier zelf nog geen ruimte voor. De Besluitvormingscommissie staat voor een zo toegankelijk mogelijke besluitvorming, waarbij zoveel mogelijk leden zich uit kunnen spreken over moties en amendementen die (op een congres) voorliggen. Verschillende wijzigingsvoorstellen die nu voorliggen, moeten dit mogelijk maken. Hierdoor kunnen we verder werken aan het Congres van de Toekomst, waarbij het einddoel is dat iedereen – altijd – mee kan stemmen.

De commissie is voornemens om tijdens het najaarscongres een pilot voor te stellen op het gebied van een (meer) hybride besluitvorming tijdens het voorjaarscongres 2023.

Wel wil de commissie aangeven dat zij ook ziet dat een door het Landelijk Bestuur gegeven preadvies in het geval van digitaal stemmen in de meeste gevallen wordt overgenomen. De commissie is zich hiervan bewust en houdt dit nauwlettend in de gaten.

Wijzigingsvoorstellen Huishoudelijk Reglement

De Partij is de afgelopen jaren flink gegroeid in hoeveelheid leden. Daarnaast is het, dankzij het nieuwe e-votingsysteem, makkelijker om bijvoorbeeld ondersteuningsverklaringen te verzamelen. Om deze reden heeft de Besluitvormingscommissie, in samenspraak met het Landelijk Bestuur en na intensief overleg met verschillende gremia, voorgesteld om het aantal benodigde

ondersteuningsverklaringen voor het indienen van moties en amendementen aan het aantal stemgerechtigde leden te koppelen door middel van een percentage (0,25%). Voor dit percentage is gekozen omdat de nu benodigde 25 handtekeningen in het Huishoudelijk Reglement gekomen zijn ten tijde van ongeveer 10.000 leden. Door deze verandering hoopt de commissie de kwaliteit van de besluitvorming te verhogen. De besluitvormingscommissie merkt nu dat er zoveel moties/amendementen worden ingediend dat leden dit als teveel ervaren.

Tegelijkertijd wordt er voorgesteld om een minimale opkomst te vragen voordat een ledenvergadering een motie of amendement mag indienen. Hierachter ligt het principe van 'one-person-one-vote' ten grondslag. Dit principe is voor de commissie erg belangrijk: elk lid van D66 moet dezelfde stem hebben. Dat geldt wat de commissie betreft ook voor het indienen van een motie of amendement, waarbij het in de ogen van de commissie niet te verkopen is als een ledenvergadering met een zeer klein aantal aanwezigen een motie of amendement mag indienen namens die ledenvergadering, terwijl individuele leden een minimaal aantal handtekeningen nodig hebben om een motie of amendement in te dienen.

Uiteraard blijft de commissie in gesprek met verschillende gremia en monitort zij dit proces, om zo dit proces in de komende jaren nog verder te verbeteren en de kwaliteit van de besluitvorming en discussie binnen onze partij te verhogen.

Proces vaststellen verkiezingsprogramma Tweede Kamerverkiezing 2021

Op het najaarscongres van 2020 is het verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamerverkiezing van 2021 vastgesteld. Er werden in totaal ruim 1200 amendementen ingediend op het conceptverkiezingsprogramma, waarvan er uiteindelijk ruim 1100 zijn goedgekeurd. Na beoordeling door het Landelijk Bestuur, moest er over zo'n 700 amendementen worden gestemd. In de ogen van de Besluitvormingscommissie is deze grote hoeveelheid niet positief voor de kwaliteit van de besluitvorming en discussie binnen de partij.

Een van de keuzes die de commissie destijds gemaakt heeft, is om te werken met (wat omgedoopt is tot) 'de knop'. Door middel van deze knop was het mogelijk om in één keer het preadvies vanuit het Landelijk Bestuur over te nemen op alle voorstellen. Wel staat de commissie nog steeds achter de keuze deze knop destijds wel te gebruiken, mede dankzij de grote hoeveelheid amendementen dat was ingediend en dat het allemaal digitaal moest in verband met corona.

Op verzoek van de leden is deze bewuste knop nadien niet meer gebruikt. Elke keer dat er digitaal gestemd moet worden, zal de commissie weer wegen of het gebruik van deze knop noodzakelijk geacht wordt (door bijvoorbeeld de grote hoeveelheid) of niet. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat de mogelijkheden om specifiek te filteren op voorstel en/of hoofdstuk hierbij is toegevoegd aan het systeem.

BVC het land in

Door de geldende coronamaatregelen is het voor de commissie lastig geweest om het land in te gaan langs afdelingen en regio's om 'motieschrijfsessies' te organiseren en ondersteunen. Dit is iets wat de commissie heel graag weer wil oppakken in de komende periode.

Daarnaast wil de commissie met een e-learning over het schrijven van moties en amendementen komen via het e-learningplatform. Hier moeten alle leden toegang toe hebben.

Vergaderingen Besluitvormingscommissie

De Besluitvormingscommissie is in 2020 en 2021 verscheidene malen bijeengekomen voor reguliere vergaderingen. In deze vergaderingen werd onder andere over de mogelijke verbeteringen rondom de besluitvorming gesproken. De commissie wil graag de zorg dragen voor een hoogwaardige besluitvorming en leden de kans bieden om bepaalde onderwerpen te agenderen of het VP aan te passen. Echter, de commissie heeft ook gemerkt dat de hoeveelheid moties/amendementen soms de mogelijkheid tot goede discussie beperkt.

Spreek ons vooral aan!

De commissie hecht veel waarde aan feedback van de leden. We blijven immers een commissie van de leden. Mocht je vragen hebben, een keer willen sparren over de manier van besluitvorming en discussie binnen onze partij, of heb je een andere opmerking of tip? Spreek ons vooral aan. Dat kan tijdens alle congressen of via besluitvormingscommissie@d66.nl.

Schriftelijke verantwoording Landelijke Verkiezingscommissie

De Landelijke Verkiezingscommissie draagt zorg voor de goede voortgang van de procedures rondom kandidaatstellingen en verkiezingen van vertegenwoordigende lichamen en besturen op alle niveaus in de partij. De LVC ziet erop toe dat interne verkiezingen ordentelijk verlopen volgens de geldende regels. Dit doet de LVC aan de hand van de statuten, Huishoudelijk Regelement en afdelings-, regio- of thema afdeling regelementen. Met deze schriftelijke verantwoording doen wij verslag van de werkzaamheden over de jaren 2020 en 2021.

Taak Landelijke Verkiezingscommissie

De Landelijke Verkiezingscommissie draagt zorg voor een goede voortgang van de procedures rondom de kandidaatstellingen en verkiezingen van vertegenwoordigende lichamen, commissies en besturen op alle niveaus van de partij. De commissie ziet erop toe dat interne procedures rondom de verkiezingen ordentelijk verlopen volgens de geldende regels uit de Statuten en het Huishoudelijk Reglement.

Werkzaamheden

De Landelijke Verkiezingscommissie is in 2020 en 2021 meerdere malen bij elkaar gekomen voor reguliere vergaderingen. In deze vergaderingen werden onder andere de verschillende tijdspaden richting interne verkiezingen besproken of vastgesteld.

Nieuw stelsysteem

In 2021 hebben we een nieuw stelsysteem in gebruik genomen. Dit stelsysteem is geïntegreerd in MijnD66, en is door alle afdelingen gebruikt om de interne verkiezingen te organiseren van de kandidatenlijst voor de gemeenteraadsverkiezingen. Over het algemeen horen wij veel positieve signalen over dit nieuwe systeem. Echter hebben wij ook gemerkt dat het voor een aantal vrijwilligers en leden wennen was om met dit nieuwe systeem te werken. Daarbij heeft niet geholpen tot tijdens de procedures voor de gemeenteraadsverkiezingen nog gewerkt werd om enkele foutjes uit het systeem te halen. Samen met het landelijk bureau zorgen wij dat alle signalen hierover serieus op worden gepakt, zodat het systeem voor de volgende verkiezingen nog stabiel en gebruiksvriendelijker is.

Tweede Kamerverkiezingen

De Landelijke Verkiezingscommissie is in de tweede helft van 2020 en de eerste maanden van 2021 bezig geweest met de Tweede Kamerverkiezingen. Door het recordaantal kandidaten zijn er maar liefst 5 verhuisdozen aan papieren formulieren ingeleverd bij de Kiesraad.

De Landelijke Verkiezingscommissie heeft rondom het proces van de Tweede Kamerverkiezingen tweemaal bij het Geschillencollege gezeten tegen een besluit van de commissie. De LVC heeft hier eenmaal gelijk gekregen en eenmaal is de commissie er onderling uitgekomen met de appellent.

Gemeenteraadsverkiezingen

De Gemeenteraadsverkiezingen zijn in algemene zin goed verlopen. Slechts enkele malen heeft de Landelijke Verkiezingscommissie een besluit moeten nemen rondom een lokaal proces. Een van die besluiten betrof een fout in het stelsysteem waardoor het voor de stemmer onduidelijk was wat er precies gebeurde. Dit betrof een besluit tot herstemming nadat de fout hersteld was.

Een ander besluit betrof de beslissing om het hele verkiezingsproces opnieuw te laten plaatsvinden omdat daar ernstige belangen van kandidaten geschaad waren (art. 6.4, lid 1, sub c HR).

Een derde besluit betrof het verzoek van een lokaal afdelingsbestuur een kandidaat te schrappen. Hiervoor heeft de LVC onvoldoende zwaarwegende redenen gevonden en daarom besloten de kandidaat niet te schrappen van de kandidatenlijst.

In elk van deze bezwaren past de LVC hoor- en wederhoor toe en zijn verschillende, in de ogen van de commissie, relevante stukken verzameld. De commissie beslist altijd in meerderheid na zorgvuldige toetsing op de Reglementen.

In algemene zin concludeert de LVC dat de voorbereidingen voor de Gemeenteraadsverkiezingen, zoals de voorbereidingen van de Dag van Kandidaatstelling op 31 januari 2022, voorspoedig zijn gelopen.

Overige verkiezingen

Rondom overige verkiezingen voor commissies en besturen van (thema-)afdelingen, regio's en landelijk is er één bezwaar binnengekomen. Op basis van dit bezwaar heeft de LVC besloten om de verkiezing over te nemen. Dit besluit heeft tot een zaak bij het Geschillencollege geleid, waar de LVC in het gelijk gesteld is. Dit verkiezingsproces is inmiddels in gang gezet.

Wijzigingsvoorstellen Huishoudelijk Reglement

De LVC heeft in samenspraak met het Landelijk Bestuur enkele wijzigingen op het Huishoudelijk Reglement voorgesteld die in de ogen van de commissie noodzakelijk zijn voor de partij. Voor een deel zijn de wijzigingsvoorstellen een technische aanpassing of modernisering. Op een aantal punten brengen we meer inhoudelijke wijzigingen en vernieuwingen aan. Nadat de wijzigingen besproken zijn door het Congres, is de LVC voornemens om kritisch te kijken naar de volgorde van met name hoofdstuk 6, zodat deze duidelijker wordt richting volgende verkiezingsprocessen.

Duiding

We zien dat afgelopen jaar veel te doen is geweest rondom verkiezingen, regels rondom procedures en/of bezwaren. Enerzijds sterkt ons dit in het nut en de noodzaak van de LVC werkzaamheden, anderzijds is dit op sommige vlakken zorgelijk. Daar waar het om persoonsverkiezingen gaan zien we vaak heftige emoties welke kunnen leiden tot lastige procedures.

We spreken onze dank uit aan alle leden, commissies en/of besturen die hun vragen hebben gesteld voor of tijdens de verschillende procedures. Hierdoor hebben we actueel advies kunnen geven en daarmee de kwaliteit kunnen borgen en verhogen van

de interne verkiezingen. Tenslotte, danken we alle medewerkers van het landelijk bureau voor hun fenomenale ondersteuning en fijne samenwerking in het afgelopen jaar.

Schriftelijke verantwoording Geschillencollege

Het Geschillencollege beslecht geschillen binnen de partij. Leden en partijorganen kunnen een beroep doen op het Geschillencollege als hun rechtspositie door een ander lid of ander partijorgaan geschaad wordt. Aangemelde geschillen worden vanzelfsprekend vertrouwelijk behandeld. Met deze schriftelijke verantwoording doen wij verslag van de werkzaamheden over de jaren 2020 en 2021.

Periode 2020-2021

Het Geschillencollege D66 heeft een drukke periode achter de rug. In de aanloop naar de Gemeenteraadsverkiezingen kwamen een hoger dan gebruikelijk aantal geschillen binnen. De zittingen zijn in deze periode allemaal digitaal geweest.

Cijfermatig zien de werkzaamheden van het College er uit als volgt:

In 2020:

Aantal aanhangig gemaakte geschillen: 5

Aantal uitspraken op aanhangig gemaakte geschillen: 4

Aantal zaken in hoger beroep in 2020: 0

In 2021:

Aantal aanhangig gemaakte geschillen: 33

Aantal uitspraken op aanhangig gemaakte geschillen: 28

Aantal zaken in hoger beroep: 3

Aantal toewijzingen in hoger beroep: 2

Aantal afwijzingen in hoger beroep: 1

Kwaliteit en verbeteringen

Als leden zich wenden tot het Geschillencollege is er voor hen altijd een spannende en belangrijke situatie aan de orde. Het is daarom van groot belang dat het College zowel gedurende de zittingen als bij het concipiëren van de uitspraken de hoogste kwaliteit brengt en oog heeft voor de belangen van het betreffende lid. Doordat de Kamers van het College steeds worden samengesteld met aandacht voor deze kwaliteit kan hieraan worden voldaan. De ondersteunende rol van het Partijbureau is hierbij onmisbaar. Het College mag zich verheugen in de aanwezigheid van een groep zeer goed geoutilleerde geschillenbeslechtsers, met hart voor zowel de juridische als de menselijke kant van de voorgelegde kwesties. Tevens wordt gewerkt aan de samenstelling van een goed doorzoekbaar jurisprudentiebestand dat uiteindelijk ook op de D66 site beschikbaar moet komen. Naar aanleiding van de Geschillen zijn in een aantal gevallen adviezen gezonden aan het Landelijk Bestuur tot aanpassing van het HR. Dit betreft onder andere het in lijn brengen van de verschillende beroepstermijnen.